

SIKKERRÅDGIVERS ÅRSRAPPORT 2020

- i forbindelse med transport av farlig gods og farlig avfall

Helse Stavanger HF, Stavanger Universitetssjukehus

INNLEDNING

Med bakgrunn i Kapittel 6, Forskrift om transport av farlig gods på vei og jernbane, «Landtransportforskriften», og ADR ¹1.8.3 om sikkerhetsrådgiver for farlig gods, stilles det krav til foretak involvert i transport av farlig gods på vei eller bane. I alle foretak berørt av forskriften, skal daglig leder utpeke en eller flere sikkerhetsrådgivere tilknyttet sitt foretak.

Birte Helland og Yngve Mathisen er foretakets sikkerhetsrådgivere for farlig gods og farlig avfall.

I henhold til ADR lovverket, rapporterer foretakets sikkerhetsrådgivere fortsatt direkte til administrerende direktør.

SIKKERHETSÅRSGIVERENS OPPGAVER OG GJENNOMFØRTE TILTAK

En av sikkerhetsrådgiverens hovedoppgaver er å skrive en årsrapport til foretakets ledelse. I tillegg skal sikkerhetsrådgiver bistå bedriftens ledelse med å kontrollere at bestemmelsene for transport av farlig gods overholdes, samt gi virksomheten råd med hensyn til transport av farlig gods.

- Ved behov gjennomfører foretakets sikkerhetsrådgiver intern opplæring av Helse Stavangers sjåfører som kjører farlig gods og smittefarlig avfall internt. I løpet av høsten 2019 gjennomgikk tolv nye sjåfører en seks timers intern godkjent sikkerhetsopplæring i henhold til ADR- regelverket. Det har ikke vært behov for opplæring av nye sjåfører i 2020.
- Oppgaven med å kontrollere leverandører som leverer farlig gods til foretaket, samt å gi virksomheten råd om transport av farlig gods, ligger under sikkerhetsrådgivers plikter iht. ADR 1.8.3.3.
I 2020 er det gjennomført kontroller av mottak av farlig gods hvor det hos en transportør ble avdekket manglende dokumentasjon.
- Sikkerhetsrådgiver har deltatt i brukergrupper ved Nye SUS og har i tillegg fått et HMS kort slik at en kan bistå ved behov.
- Etter en avklaring med divisjonsdirektør i Driftsservice og prosjektleder SUS 2023, sendte sikkerhetsrådgiver i 2017 inn en henvendelse vedrørende fremtidig miljøkartlegging av bygningsmassen på Våland til SUS 2023. Ved at eksisterende bygningsmasse på Våland må tilpasses til fremtidig bruk, antas det å foreligge en del ombygginger for å tilpasses driften. I den forbindelse foreslås det å gjøre en miljøkartlegging av de ulike byggene gjennomført i ulike tidsfaser, for å forenkle kravet til å gjennomføre miljøkartlegginger for hvert enkelt rehabiliteringsprosjekt. Sikkerhetsrådgiver har ikke fått en tilbakemelding i denne saken.
- Foretaket har to oppsamlingstanker for farlige kjemikalier. En er plassert utenfor Patologen på Våland, og den andre er plassert i kjelleren ved Dagkirurgen i Hillevåg. I hovedsak er det fortennet Formalin som samles opp i tankene. I løpet av dette året er det kommet forespørsler om å tømme andre flytende kjemikalirester av organiske løsemidler i tanken på Våland, f.eks. oppsamling av Antibac fra ØNH øst. Dette er et positivt tiltak som medfører at farlig avfall ikke havner i avløpet.
- Sikkerhetsrådgiverne har gjennomført undervisning og holdt foredrag til ulike faggrupper gjennom året, f.eks. på Hygienekontaktmøter, HMS-KP møter og HMS kurs.

¹ ADR/RID regelverket er integrert i Landtransportforskriften

SIKKERHETSÅRÅDGIVERS Plass I BEREDSKAPSPLANEN

Sikkerhetsrådgiveren skal iht. ADR bli varslet ved alle hendelser og uhell som omfatter Farlig gods. Informasjonsansvarlige i bedriften er kjent med sikkerhetsrådgivers rolle.

- Ved en gjennomgang av foretakets beredskapsplan og varslingsmatrise, ble det i 2016 avdekket at sikkerhetsrådgiver ikke hadde en egen organisatorisk plassering. Etter et møte med foretakets Beredskapsgruppe, ble det besluttet å utarbeide EQS prosedyre 35017 «Varsling og rapportering ved uhell med transport av farlig gods tilhørende Helse Stavanger HF». Det ble også utarbeidet et tiltakskort ved melding av transportulykke med farlig gods tilhørende Helse Stavanger. Det har vært et uhell i 2020 hvor det oppsto et tilbakeslag fra utendørs nedgravd oppsamlingstank. Seksjon for vakt og sikring varslet sikkerhetsrådgiver som deltok under befaringen etter hendelsen.

KONTAKT MELLOM SIKKERHETSÅRÅDGIVER OG BEDRIFTEN

Sikkerhetsrådgiver ønsker informasjon om vesentlige endringer i bedriftens rutiner, som kan påvirke sikkerheten rundt transport av farlig gods.

- Rollen som sikkerhetsrådgiver er blitt bedre kjent i foretaket, men avhenger mye av egen oppsøkende virksomhet.
- Begge sikkerhetsrådgiverne har god kommunikasjon med Forsyningsavdelingen og Norsk Gjenvinning og deltar på faste driftsmøter.
- Det er et kontinuerlig samarbeid med foretakets yrkeshygieniker og andre fagansvarlige hvor farlig gods/avfall inngår i driften.
- Sikkerhetsrådgiver er deltager på månedlige bygg-møter og fanger opp ulike problemstillinger.

INTERNKONTROLL OG KVALITETSSIKRINGSSYTEM

Bedriften skal ha et kvalitetssikringssystem i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

- Helse Stavanger bruker Synergi som avvikssystem og EQS som styrende dokumentasjon.
- EQS prosedyre 8928 «Sortering, emballering, lasting og transport av smittefarlig avfall» ble startet revidert i oktober 2020. Prosedyren skal sikre at intern transport av farlig gods og smittefarlig avfall i Helse Stavangers blir gjennomført etter gjeldene ADR regelverk, samt at foretaket har oversikt hvilke typer gods som fraktes internt.
- Sikkerhetsrådgiver avdekket under internkontroll at foretakets egne biler ikke var utstyrt etter ADR regelverket. Det pågår et arbeid for å utstyre fire nye biler med rett utstyr i forhold til krav i ADR forskriften.
- I forbindelse med økende bruk av flytende nitrogen, ble det bygget et nytt bygg til en stor Nitrogentank. Det er gjennomført en risiko- og sikkerhets-analyse av COWI, «Risikovurdering oppføring av bygg til Nitrogentank ved SUS». Tankbygget er plassert ute ved inngang 11.
- Sikkerhetsrådgiver deltok i håndtering av uhellet/lekkasjen vedrørende Patologitanken i februar 2020.

HENDELSER/UHELL

- Hendelser og uhell blir behandlet i avvikssystemet Synergi, og avvikshåndteringen fungerer etter intensjonen. Totalt er det meldt syv avvik vedrørende farlig avfall. Ett av avvikene i 2020 knytter seg til svikt i kommunikasjonen mellom Helse Stavanger og Norsk Gjenvinning AS, og fire avvik knytter seg til feil og mangelfull håndtering av smittefarlig avfall. Ellers relateres de to siste avvikene seg til mekaniske feil og resulterte i utslipp av hydraulikkolje og brudd i en komprimator-krok.

KARTLEGGING AV RISIKO OG SIKKERHET

Helse Stavanger skal i henhold til internkontrollforskriften utføre egne risikoanalyser. ADR presiserer dette kravet i Forskrift for landtransport av farlig gods, § 5. Sikkerhetsrådgiver plikter å kontrollere status for bedriftens risikovurdering, som igjen kan påvirke sikkerheten for foretaket.

- I forbindelse med at vi forbrenner patologisk og medisnavfall lokalt på Forus Energigjenvinning, er det gjennomført en risiko og sårbarhetsanalyse, «Logistikk og transport av smittefarlig avfall, Helse Stavanger og Norsk Gjenvinning». Tiltak for å redusere risiko er iverksatt.

FARLIG GODS OG FARLIG AVFALL

Helse Stavanger HF har ansvar for innsamling og håndtering av farlig gods, og arbeidet utføres av Forsyningsavdelingen og avdeling for Behandlingshjelpemidler. Mengder og typer av farlig gods som håndteres vil kunne påvirke foretakets risikobilde, og derfor loggføres all type farlig gods (se «Grønt ansvar» og deklarasjoner EQS 32407 og EQS 5330).

Følgende fraksjoner farlig avfall leveres via en rammeavtale med Norsk Gjenvinning AS:

- Smittefarlig avfall sendes til forbrenning til Forus Energigjenvinning. Hver uke blir det transportert ca. 30 paller i en kjølekontainer. Forsendelsen dokumenteres med et transportdokument.
- Farlig avfall (batterier, kjemikalierester, maling, lim og lakk og spillolje etc.) deklarerer elektronisk i www.avfallsdeklarerer.no og blir hentet en gang i uken.

Ved behov for avhending av **radioaktivt avfall** blir det sendt til Radavfallsanlegget på Kjeller.

Mengder som er innrapportert fra NG som farlig avfall for rapporteringsåret 2020 er:

- Smittefarlig avfall 226 tonn (2019: 225,8 tonn)
- Farlig avfall 45 tonn (2019: 33 tonn)
- EE- avfall 24,8 tonn (2019: 24 tonn)

Alle opplærte sjåførere kjører nå godset lovlig internt i Helse Stavanger. Transportdokumentet som ble utarbeidet i 2016 ble tatt i bruk i 2017 og blir iht. intern prosedyre oppbevart på seksjonsleders kontor i minst 3 mnd., og fremvises til DSB ved forespørsel.

Utarbeidet matrise (se under) viser hvordan godset pakkes for å sendes som «unntatte mengder». Under produktnavnet er det satt inn hvor store mengder av farlig gods som ble solgt i 2020 (2019). En utvidet oppdatert liste finnes i Sentral-lageret. Skjemaet viser en økning av alle produktene, spesielt Antibac håndinfeksjonsmiddel.

UN- nr.	Produktnavn	Emballasje-gruppe	Max inner-emballasje.	Max vekt pr/kolli	Merking
1791	Klorin Solgt 50 (20) stk.	III	5 liter	30 kg	
1805	Suma Antikalk D54 Solgt 17 (4) stk.	III	5 liter	30 kg	
3253	Suma bløtlegging K 26 Solgt 57 (43) stk.	III	5 kg	30 kg	
3082	Suma Bac conc D10 Solgt 19 (16) stk.	III	5 liter	30 kg	
1824	Suma Maskinoppvask L46 Solgt 342 (200) stk.	II	1 liter	30 kg	
3228	Rely+On PeraSafe Solgt 215 (182) stk.		500 gram	30 kg	
3175	Alkotip Solgt 452 (170) pk.	II	1 kg	30 kg	
1987	Antibac Hånddesinfeksjon 85 % Solgt 7032 (1200) stk.	II	1 liter	30 kg	
1719	DekoRen+Mild Solgt 2127 (1163) stk.	III	5 liter	30 kg	

Ulike avdelinger har mottatt og/eller transportert farlig gods i Helse Stavanger. Oppdaterte mengder innkjøpt farlig gods kan fås hos sikkerhetsrådgiver ved etterspørsel, og bruk av N2O er beskrevet i Miljørapport 2020.

- Portøravdelingen har ansvar for bestilling og håndtering av medisinske gasser. I kontaineren ved Miljøstasjonen inngang 8, blir oksygen og medisinsk luft lagret. Tørris i kasser på 350 liter blir lagret i kjelleren og flytende nitrogen står lagret i et bur utenfor inngang 11. Oksygen, medisinsk luft, CO₂, Nitrogenblandinger, lystgass og lungetestgass står på lager i underetasjen i Østbygget. Andre gasser som helium og hydrogen bestiller Portøravdelingen kun på forespørsel.
- Behandlingshjelpemidler mottar O₂ flasker fra AGA- Linde. Flaskene kjøres ut av sjåfører med godkjent sikkerhetsopplæring (gjennomført høsten 2019) til hjemmeboende pasienter.
- Avdeling for PET/Nukleær medisin mottar ukentlig radioaktive stoffer tilkjørt av DGM (Dangerous Goods Management) som ADR transport.
- VVS seksjonen mottar medisinske gasser fra AGA- Linde. Gassflaskene er seriekoblet og O₂ (oksygen) og N₂ (lystgass) fordeles via foretakets ledningsnett til ulike avdelingens punktuttak.
- Dagkirugen og Øyeavdelingen i Hillevåg mottar medisinske gasser fra AGA- Linde. Gassflaskene er seriekoblet og O₂ og N₂ fordeles via et internt ledningsnett til de ulike avdelingens punktuttak.

RUTINER OG PROSEDYRER

Helse Stavanger skal ha gode rutiner for å lage dokumentasjon for forsendelser, samt kunne oppbevare slik dokumentasjon i inntil 3 mnd. fra dato for forsendelse. I tillegg bør man ha dokumentasjon på mengder og typer farlig gods tilgjengelig for Sikkerhetsrådgiver, slik at vi gis muligheten til å hjelpe med vurdering av risiko i denne forbindelse.

- Elektronisk deklarerer gjennom www.avfallsdeklarerer.no ivaretas av nøkkelpersoner i Forsyningsavdelingen samt sikkerhetsrådgiver. I 2020 deklarerer foretaket 19 forskjellige farlige avfallsfraksjoner på totalt 74 deklarasjoner.
- Deklarasjonsskjema oppbevares elektronisk i henhold til lovkrav.
- Transportdokument ble utarbeidet i 2016 og ble tatt i bruk i 2017.
- All dokumentasjon som ble forespurt av sikkerhetsrådgiver ble forevist av de ulike avdelingene som behandler farlig gods.

BELIGGENHET

Helse Stavanger har sin hoved-drift på Våland og disponerer 60 eide og 51 leide bygg. Med så spredt drift, kan dette påvirke sikkerheten av transport av farlig gods.

YTTERLIGERE OPPLYSNINGER TIL RAPPORTEN

Foretaket viser stor forståelse for krav i regelverk, og har gode dedikerte ressurser i arbeid med farlig gods. Begge sikkerhetsrådgiverne har et inntrykk av at HMS er i fokus og at daglig drift i hovedsak foregår i trygge former med gode rutiner for alle ansatte.

Men på bakgrunn i avviket som er beskrevet under punktet Internkontroll og kvalitetssikringssystem, ansees sikkerheten som delvis tilfredsstillende.

DISTRIBUSJON AV RAPPORTEN

Rapporten sendes i et eksemplar til administrerende direktør Helle Schøyen og lagres i Elements. Rapporten meldes inn til behandling i foretakets ledergruppe våren 2021. Rapporten skal kunne stilles tilgjengelig for DSB på forespørsel.

ANSVARLIG FOR RAPPORTEN

Sikkerhetsrådgivere i Helse Stavanger HF

Birte Helland
Mobil 45632418

Yngve Mathisen
Mobil 90645403